

PEDAGOGLARNING KASBIY KOMPETENTLIGINI OSHIRISHDA UZLUKSIZ RIVOJLANTIRISH TADBIRLARINING O'RNII

Ahadova Mushtariybonu

Abdulla Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti tayanch doktoranti

Annotatsiya:

Pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda uzluksiz rivojlantirish tadbirlari muhim ahamiyatga ega bo'lib, zamonaviy ta'lim tizimining samarali faoliyati uchun asosiy omillardan biridir. Ta'lim jarayonining sifatini oshirish, pedagoglarning malakasini doimiy ravishda yangilash va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirish orqali o'quvchilarga yuqori sifatli ta'lim berish imkoniyatini yaratadi. Uzluksiz rivojlantirish pedagoglarning kasbiy bilimlari, ko'nikmalari va malakalarini doimiy ravishda oshirishga qaratilgan tizimli va maqsadli faoliyatdir. Ushbu maqolada pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda uzluksiz rivojlantirish tadbirlarining o'rnii haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: pedagoglar, kasbiy kompetentlik, ko'nikmalar, uzluksiz rivojlantirish, pedagogik texnologiyalar, interaktiv ta'lim texnologiyalari.

Pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda uzluksiz rivojlantirish tadbirlari bir necha asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi. Birinchidan, bu pedagoglarning nazariy bilimlarini yangilash va mustahkamlashdir. Ta'lim sohasida yuz berayotgan o'zgarishlar, yangi o'quv dasturlari va metodikalar, psixologik-pedagogik yondashuvlar bilan tanishish pedagoglarning bilim doirasini kengaytiradi. Ikkinchidan, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish muhimdir. Pedagoglar o'z faoliyatida yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash, innovatsion metodlarni joriy etish, interaktiv ta'lim usullarini o'zlashtirish orqali o'quv jarayonini samaraliroq tashkil etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Uzluksiz rivojlantirish tadbirlari doirasida tashkil etiladigan seminarlar, treninglar, malaka oshirish kurslari, konferensiyalar va master-klasslar pedagoglar uchun o'zaro tajriba almashish, yangi bilimlarni egallash va o'z kasbiy faoliyatini takomillashtirish imkoniyatini yaratadi. Bu tadbirlar pedagoglarning motivatsiyasini oshiradi, ularni yangiliklarga ochiq bo'lishga

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th May, 2025

undaydi va kasbiy o'sishga intilishni rag'batlantiradi. Shuningdek, uzluksiz rivojlantirish orqali pedagoglarning o'z-o'zini baholash va tahlil qilish ko'nikmalari rivojlanadi, bu esa o'z navbatida ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.[1]

Zamonaviy ta'lim tizimida pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining roli katta. Onlayn platformalar, elektron kurslar, vebinarlar va virtual treninglar pedagoglarga o'z vaqtini samarali boshqarish, turli hududlardan bilim olish imkoniyatini beradi. Bu esa uzluksiz rivojlantirish jarayonini yanada qulay va samarali qiladi. Shuningdek, pedagoglar uchun yaratilgan professional hamjamiyatlar va tarmoqlar o'zaro bilim almashish, muammolarni muhokama qilish va yechimlar topish uchun platforma vazifasini bajaradi. Pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda uzluksiz rivojlantirishning yana bir muhim jihati bu individual yondashuvdir. Har bir pedagogning o'ziga xos ehtiyojlari, qobiliyatlari va rivojlanish yo'nalishlari hisobga olinib, shaxsiy malaka oshirish rejalari tuziladi. Bu yondashuv pedagoglarni o'z kasbiy maqsadlariga erishishda yanada samaraliroq qiladi va ularning kasbiy o'sishini ta'minlaydi. Individual yondashuv shuningdek, pedagoglarning qiziqishlari va motivatsiyasini oshirishga xizmat qiladi.

Ta'lim muassasalari rahbariyati va davlat ta'lim siyosati ham pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda uzluksiz rivojlantirish tadbirlarini tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Rahbariyat pedagoglarning malakasini oshirish uchun zarur shart-sharoitlar yaratishi, moddiy va ma'naviy rag'batlantirish tizimini yo'lga qo'yishi, malaka oshirish jarayonini tizimli va samarali tashkil etishi lozim. Davlat esa ta'lim sohasida malaka oshirish standartlari, dasturlari va metodikalarini ishlab chiqib, ularning sifatini nazorat qiladi. Uzluksiz rivojlantirish tadbirlari pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirish bilan birga, ularning shaxsiy rivojlanishiga ham hissa qo'shadi. Kasbiy o'sish jarayonida pedagoglar o'z-o'zini anglash, stressni boshqarish, kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish kabi muhim shaxsiy sifatlarni shakllantiradilar. Bu esa ularning kasbiy faoliyatida muvaffaqiyatga erishishlariga yordam beradi.[2]

Shuningdek, uzluksiz rivojlantirish pedagoglarning ijodiy salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Yangi pedagogik yondashuvlar, innovatsion metodlar va texnologiyalarni o'zlashtirish orqali pedagoglar o'quv jarayonini yanada qiziqarli va

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th May, 2025

samarali tashkil eta oladilar. Bu o'quvchilarning bilim olish jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ta'lim sifatini yaxshilaydi. Uzluksiz rivojlantirish tadbirlari pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda doimiy monitoring va baholash tizimining mavjudligi muhimdir. Bu tizim pedagoglarning malaka oshirish jarayonidagi yutuqlarini va kamchiliklarini aniqlash, zarur choralarni ko'rish imkonini beradi. Monitoring natijalari asosida malaka oshirish dasturlari takomillashtiriladi va pedagoglarning ehtiyojlariga moslashtiriladi. Kasbiy kompetentligini oshirishda uzluksiz rivojlantirishning samaradorligini ta'minlash uchun pedagoglarning faolligi va tashabbuskorligi ham muhim ahamiyatga ega. Pedagoglar o'zining kasbiy rivojlanishiga mas'uliyat bilan yondashishi, yangi bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirishga intilishi, o'z-o'zini rivojlantirishga doimiy ravishda e'tibor qaratishi zarur. Bu esa ta'lim sifatining umumiy darajasini oshirishga olib keladi.[3]

Uzluksiz rivojlantirish tadbirlari pedagoglarning zamonaviy ta'lim talablariga moslashishini ta'minlaydi. Ta'lim jarayonida yuzaga kelgan yangi muammolar va vazifalarni hal qilishda pedagoglar malakali va tayyor bo'lishi kerak. Shu sababli, doimiy malaka oshirish tizimi pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishning ajralmas qismi hisoblanadi.[4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda uzluksiz rivojlantirish tadbirlari ta'lim sifatini yaxshilash, pedagoglarning malakasini oshirish va ularni zamonaviy ta'lim jarayonlariga tayyorlashda muhim vosita hisoblanadi. Bu jarayon tizimli, maqsadli va samarali tashkil etilganda, ta'lim tizimining barqaror rivojlanishiga va o'quvchilarning yuqori natijalarga erishishiga xizmat qiladi. Pedagoglarning kasbiy o'sishi va rivojlanishi esa butun jamiyatning intellektual salohiyatini oshirishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ismatova Sh.A. Kompetentlik tushunchasi va uning pedagoglar faoliyatidagi o'rni. Toshkent: Xalqaro Nordic Universiteti, 2021. – 150 b.

International Educators Conference

Hosted online from Toronto, Canada

Website: econfseries.com

7th May, 2025

2. Abdullaeva N. Pedagoglarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlar. Toshkent: Ta'lim va rivojlanish, 2022. – 180 b.
3. Karimov J. Uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimining ta'lim sifatiga ta'siri. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi nashri, 2020. – 200 b.
4. Tursunova D. Pedagoglarning malaka oshirish kurslarining samaradorligi. Toshkent: Pedagogika va psixologiya, 2023. – 160 b.
5. Qodirov S. Ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar va uzluksiz rivojlantirish. Toshkent: Ilm-fan va ta'lim, 2021. – 175 b.
6. Rasulova N. Pedagoglarning kasbiy kompetentligini oshirishda elektron ta'lim vositalarining roli. Toshkent: Ta'lim texnologiyalari, 2022. – 190 b.
7. Sobirova G. Kasbiy kompetentligini oshirishda individual yondashuvning ahamiyati. Toshkent: Pedagogik tadqiqotlar, 2023. – 140 b.
8. Xudoyberdiyev O. Pedagoglarning uzluksiz rivojlantirish tizimida monitoring va baholash. Toshkent: Ta'lim va innovatsiyalar, 2020. – 210 b.